

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสาร ความทันสมัย และความเชื่อทางศาสนาของชาวไทยมุสลิมในอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เฉพาะชาวไทยมุสลิมที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 250 คน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยที่นำมาอธิบายเชิงพรรณนา ได้แก่ ลักษณะทั่ว ๆ ไปของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาในเรื่องคุณลักษณะทางด้านประชากร (Population) ซึ่งแสดงผลเป็นร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยที่นำมาอธิบายในเชิงวิเคราะห์ในเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสาร ได้แก่ การเปิดรับหนังสือพิมพ์ การเปิดรับวิทยุ การเปิดรับโทรทัศน์ การเปิดรับสื่อมวลชน การสื่อสารระหว่างบุคคล และการติดต่อกับสังคมภายนอก ซึ่งผลที่ได้ในเชิงวิเคราะห์ที่นำมาทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการสื่อสาร

ตอนที่ 3 ผลการวิจัยที่นำมาอธิบายในเชิงวิเคราะห์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความทันสมัยในความพร้อมที่จะยอมรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งวัดจากการยอมรับงานสาธารณสุขและสุขภาพ สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ทักษะคิดและการปฏิบัติในเรื่องสิ่งแวดล้อมและน้ำดื่ม น้ำใช้ซึ่งจะแสดงผลเป็นร้อยละ และผลที่ได้ในเชิงวิเคราะห์จะนำมาทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรกับความทันสมัย และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสื่อสารกับความทันสมัย

ตอนที่ 4 ผลการวิจัยที่นำมาอธิบายในเชิงวิเคราะห์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาทั้งในทางปฏิบัติและหลักศรัทธา ซึ่งแสดงผลเป็นร้อยละ และผลที่ได้ในเชิงวิเคราะห์จะนำมาทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางประชากรกับความเชื่อทางศาสนา และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสื่อสารกับความเชื่อทางศาสนา ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในศาสนากับความทันสมัย

ตอนที่ 5 ผลการวิจัยที่นำมาอธิบายในเชิงวิเคราะห์ เพื่อพยากรณ์ตัวแปรที่ทำให้เกิดการผันแปรตามความทันสมัยและความเชื่อในศาสนา ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์ โดยใช้วิธี Multiple Peggession analysis

ชาวไทยมุสลิมในอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่าเป็นเพศชาย ร้อยละ 56.8 และเพศหญิงร้อยละ 43.2

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของชาวไทยมุสลิม จังหวัดปัตตานี จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
18 - 22	74	29.6
23 - 27	36	14.4
28 - 32	29	11.6
33 - 37	17	6.8
38 - 42	23	9.2
43 - 47	23	9.2
48 ปีขึ้นไป	48	19.2
รวม	250	100.00

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าชาวไทยมุสลิมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีอายุระหว่าง 18 - 22 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.6 รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุ 48 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 19.2) สำหรับกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 33 - 37 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.8

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของชาวไทยมุสลิม จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้	72	28.8
ป.1 - ป.4	81	32.4
ป.5 - ป.7	41	16.4
ม.ศ.1 - ม.ศ.3	20	8.0
ม.ศ.4 - ม.ศ.5 หรือ ปวช.	24	9.6
ปวส., อนุปริญญา, ปริญญาตรี	12	4.8
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าชาวไทยมุสลิมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการศึกษา
ระดับ ป.1 - ป.4 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.4 รองลงมา
คือกลุ่มที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ มีถึงร้อยละ 28.8 และกลุ่มที่การ
ศึกษาระดับ ปวส., อนุปริญญา และปริญญาตรี ตลอดจนถึงผู้สูงกว่า
ปริญญาตรี มีจำนวน น้อยที่สุดคือร้อยละ 4.8 รวมความแล้ว กลุ่ม
ชาวไทยมุสลิม จังหวัดปัตตานี ของไทยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา
ค่อนข้างต่ำ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของชาวไทยมุสลิม จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม รายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	31	12.4
ต่ำกว่า 1,000 บาท	36	30.4
1,000-3,000 บาท	137	54.8
มากกว่า 3,000 บาท	6	2.4
รวม	250	100.00

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าชาวไทยมุสลิมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีรายได้ต่อเดือน อยู่ระหว่าง 1,001 - 3,000 บาท ถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.8 รองลงมาคือรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของชาวไทยมุสลิม จำนวนตามตำแหน่งในสังคม

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้นำศาสนา	11	4.4
กรรมการสภาตำบล	14	5.6
สมาชิกกลุ่ม เกษตรกร	24	9.6
อาสาสมัครสาธารณสุข	15	6.0
ไม่มีตำแหน่ง	186	74.4
รวม	250	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าชาวไทยมุสลิมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีตำแหน่งในสังคมมากที่สุด คือร้อยละ 74.4 รองลงมาคือสมาชิกกลุ่ม เกษตรกร และกลุ่มที่น้อยที่สุดคือผู้นำศาสนา ถึงร้อยละ 4.4 ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากในแต่ละหมู่บ้านมีชาวไทยมุสลิมที่เป็นผู้นำศาสนา เพียงไม่กี่คนเท่านั้น

ตอนที่ 2 ลักษณะของพฤติกรรมการสื่อสาร

พฤติกรรมการสื่อสาร (Communication Behavior) ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ว่าหมายถึง ความบ่อยครั้งในการติดต่อสื่อสารของบุคคลในลักษณะต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น การเปิดรับสื่อมวลชน (Mass Media Expoure) การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication) และการติดต่อกับสังคมภายนอก สำหรับบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยดังกล่าว โดยพิจารณาในรายละเอียดต่าง ๆ ของพฤติกรรมการสื่อสาร และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับปัจจัยทางประชากรอันประกอบไปด้วย เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ตลอดจนตำแหน่งในสังคม ผลการวิเคราะห์นี้มีดังนี้คือ

1. การเปิดรับสื่อมวลชน

การเปิดรับสื่อมวลชนย่อมจะแตกต่างกันไปตามกระบวนการเลือกสรรของผู้รับ อันได้แก่ กระบวนการเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) กระบวนการเลือกรับรู้ (Selective Perception) และกระบวนการเลือกเก็บรักษาไว้ (Selective Retention) กล่าวคือ บุคคลจะเลือกเปิดรับสารเฉพาะที่ตรงตามความคิดเห็นของเขา รวมทั้งเลือกที่จะเก็บรักษาสารที่สอดคล้องกับความคิดมากกว่าสิ่งที่ไม่เห็นด้วย การเปิดรับสื่อมวลชนที่นำมาวิเคราะห์นี้แบ่งออกตามสื่อมวลชนต่าง ๆ ดังนี้คือ

ลักษณะพฤติกรรมโดยทั่วไป

ก. หนังสือพิมพ์

ลักษณะพฤติกรรมโดยทั่วไป หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีราคาต่ำที่สุดในบรรดาสื่อทุกสื่อ แต่มีข้อจำกัดคือ จะต้องเป็นผู้อ่านออกเขียนได้ (Literacy) ซึ่งในนี้มีจำนวน 152 คน จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 250 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 สาเหตุที่ไม่อ่านหนังสือพิมพ์พบว่า มีสาเหตุจากการอ่านหนังสือไม่ออกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.4 รองลงมาไม่มีหนังสือพิมพ์อ่าน คิดเป็นร้อยละ 27.0 สำหรับผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ พบว่าชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมาคือ เดลินิวส์ คิดเป็นร้อยละ 23.5 และมติชน ร้อยละ 10.2 (ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 23-24 ภาคผนวก ก.)

เมื่อพิจารณาถึงความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์พบว่า มีผู้อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน ถึงร้อยละ 36.7 รองลงมาคือ นาน ๆ ครั้ง ถึงร้อยละ 26.5 และกลุ่มที่มีการเปิดรับน้อยที่สุดคือ เปิดรับ 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 6.2 สำหรับระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ส่วนมากจะอ่านหนังสือพิมพ์ใช้เวลาประมาณ 15 - 45 นาที เป็นร้อยละ 65.4 (รายละเอียดดังตารางที่ 7, 8)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของความบ่อยครั้งในการ เปิดรับสื่อต่าง ๆ ของชาวไทย
มุสลิม จังหวัดปัตตานี

ความบ่อยครั้งในการ เปิดรับสื่อ	หนังสือพิมพ์		วิทยุ		โทรทัศน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	36	36.7	85	50.0	79	44.9
3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	14	14.3	26	15.3	40	29.1
1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	6	6.2	28	16.5	37	21.5
1-2 ครั้งต่อเดือน	16	16.3	1	0.6	6	3.5
นาน ๆ ครั้ง	26	26.5	30	17.6	-	-
รวม	98	100.0	170	100.0	172	100.0

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ของชาวไทย
มุสลิมจังหวัดปัตตานี

ระยะเวลาในการอ่าน	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 1 ชั่วโมง	12	12.2
45 นาที - 1 ชั่วโมง	12	12.2
15 นาที - 45 นาที	64	65.4
น้อยกว่า 15 นาที	10	10.2
รวม	98	100.00

ข. วิทย์

ลักษณะการเปิดรับสื่อวิทย์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่ฟังวิทย์ถึงร้อยละ 68.0 สำหรับสาเหตุที่ไม่ฟังวิทย์นั้นมีสาเหตุจาก ไม่มีวิทย์ ถึงร้อยละ 66.3 ไม่มีเวลาถึงร้อยละ 16.3 และด้วยสาเหตุอื่น ๆ เช่น เป็นบาปประมาณร้อยละ 5 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 25-26 ภาคผนวก ก.)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาของการฟังวิทย์

ระยะเวลาในการฟังวิทย์	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 2 ชั่วโมง	19	11.2
1 - 2 ชั่วโมง	33	19.4
15 นาที - 1 ชั่วโมง	98	47.6
น้อยกว่า 15 นาที	20	11.8
รวม	170	100.00

สำหรับความบ่อยครั้งการเปิดรับวิทย์ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี พบว่าฟังทุกวันมากที่สุด ถึงร้อยละ 50.0 รองลงมา นาน ๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.6 และระยะเวลาการเปิดรับฟังวิทย์ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี พบว่ามีฟังวิทย์มากที่สุดในระยะเวลา 15 นาที - 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมาคือระยะเวลา 1 - 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 19.4 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 7-9)

ศูนย์ถ่ายทอดพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค. โทรทัศน์

ลักษณะทั่วไปของการเปิดรับฟังโทรทัศน์ของชาวไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี พบว่าส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ ถึงร้อยละ 68.8 ผู้ที่ไม่ดูโทรทัศน์ถึงร้อยละ 31.2 และสาเหตุของการไม่ดูโทรทัศน์เนื่องมาจากไม่มีโทรทัศน์ถึงร้อยละ 48.7 รองลงมาคือไม่ชอบดู ร้อยละ 33.3 และสาเหตุอื่น เช่น เป็นบาบ คิดเป็นร้อยละ 7.7 สำหรับผู้ที่ดูโทรทัศน์ พบว่าชอบดูสถานีโทรทัศน์ ของ 7 สี คิดเป็นร้อยละ 97.1 (ดังรายละเอียดตารางที่ 27. ภาคผนวก ก.)

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาที่ใช้ในการดูโทรทัศน์

ระยะเวลาที่ใช้ในการดูโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
มากกว่า 3 ชั่วโมง	8	4.7
2 - 3 ชั่วโมง	36	20.9
มากกว่า 1 ชั่วโมง น้อยกว่า 2 ชั่วโมง	104	60.4
ครั้งละน้อยกว่า 1 ชั่วโมง	24	14.0
รวม	172	100.00

เมื่อพิจารณาถึงความบ่อยครั้งในการดูโทรทัศน์ พบว่ามีผู้ดูทุกวันมากที่สุด ถึงร้อยละ 45.9 รองลงมาคือกลุ่มที่มีความถี่ถึง 3 - 4 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 29.1 และกลุ่มที่น้อยที่สุดคือเดือนละ 1 - 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.5 สำหรับระยะเวลาที่ใช้ในการดูโทรทัศน์ พบว่าส่วนใหญ่ดูมากกว่า 1 ชั่วโมง น้อยกว่า 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 60.4 รองลงมาคือ 2 - 3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 20.9 (ดังรายละเอียดตารางที่ 7, 10)

2. การสื่อสารระหว่างบุคคล

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีการพูดคุยความรู้ต่าง ๆ กับเพื่อนบ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาคือ บุคคลในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 27.2 พูดคุยกับผู้นำศาสนาประมาณร้อยละ 16.0 เจ้าหน้าที่ของทางราชการ 10.0 และกรรมการสภาตำบล คิดเป็นร้อยละ 7.8 (ดังรายละเอียดตารางที่ 28 ภาคผนวก ก.)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของความรู้ ในการพูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ ในรอบหนึ่งเดือนที่ผ่านมา ของชาวไทยมุสลิมจังหวัดปัตตานี

ความรู้ในการพูดคุย	เพื่อนบ้าน		เกษตรกรตำบล		พัฒนากร		สาธารณสุข		ผู้นำศาสนา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้คุยกันเลย	2	0.8	153	61.2	129	51.6	66	26.4	9	3.6
นาน ๆ จะคุยกัน	64	24.6	84	33.6	101	40.4	153	61.2	64	25.6
คุยกันหลายครั้ง	110	44.0	11	4.4	16	6.4	24	9.6	111	44.4
คุยกันบ่อยมาก	74	29.6	2	0.8	4	1.8	7	2.8	66	26.4
รวม	250	100.00	250	100.00	150	100.00	250	100.00	250	100.00

จากตารางที่ 11 การพูดคุยของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี พบว่า ไม่ได้พูดคุยกับเกษตรกร ตำบลเลย ร้อยละ 61.2 นาน ๆ จะคุยกันกับสาธารณสุขตำบล ร้อยละ 61.2 คุยกันหลายครั้งกับผู้นำศาสนาถึงร้อยละ 44.4 และคุยกันบ่อยมากกับเพื่อนบ้าน ร้อยละ 29.6

สำหรับแหล่งความรู้เชื่อถือในข่าวสารภายในท้องถิ่น พบว่าคนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 24.4 เชื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือเพื่อนบ้าน ร้อยละ 19.6 เจ้าหน้าที่ของราชการ ร้อยละ 14.4 ผู้นำศาสนา ร้อยละ 11.2 วิทยูและหนังสือพิมพ์เชื่อเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น (ดังรายละเอียดตารางที่ 29 ภาคผนวก ก.)

3. การติดต่อกับสังคมภายนอก

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของการติดต่อกับสังคมภายนอกของชาวไทยมุสลิม

สังคมภายนอก	ไม่ได้ไป		เคยไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่างประ เทศ	134	53.6	115	46.4	250	100.00
กรุง เทพฯ	247	96.4	9	3.6	250	100.00
จังหวัดอื่น	130	52.0	120	48.0	250	100.00
จังหวัดของตนเอง	86	34.๓	164	64.6	250	100.00
อำ เภอของตนเอง	93	37.2	157	62.8	250	100.00

จากตารางที่ 12 ในการสัมภาษณ์ชาวไทยมุสลิม เขตอำ เภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี พบว่า มีผู้ที่ไม่เคยเดินทางไปต่างประ เทศเลยร้อยละ 53.6 ผู้ที่เคยเดินทางไปต่างประ เทศจ้อยละ 46.4 โดยระบุว่าเคยไปประเทศมา เลเซียร้อยละ 86.3 (ตารางที่ 30 ภาคผนวก ก.) ส่วนการ เดินทางไปกรุงเทพมหานคร คนส่วนใหญ่ร้อยละ 96.4 ไม่เคยเดินทางไป และร้อยละ 52 ไม่เคยเดินทางไปจังหวัดอื่น ๆ เลย ส่วนการเดินทางไปในจังหวัดของตนเอง ประมาณร้อยละ 46.6 เคยเดินทางไป และร้อยละ 62.8 เคยเดินทางไปในตัวอำ เภอเช่นกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับอายุ เพศ การศึกษา รายได้
ตำแหน่งในสังคม

ตารางที่ 13 ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรมสื่อสารกับอายุ เพศ การศึกษา รายได้ ตำแหน่งในสังคม

	ความสัมพันธ์ของตัวแปร		ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน	ระดับนัยสำคัญ
	ตัวแปรที่ 1	ตัวแปรที่ 2		
อายุ	การ เปิดรับหนังสือพิมพ์		-.3108	.000*
	การ เปิดรับวิทยุ		-.3715	.000**
	การ เปิดรับโทรทัศน์		-.3849	.000**
	การสื่อสารระหว่างบุคคล		-.0958	.065
	การติดต่อกับสังคมภายนอก		-.1174	.032*
เพศ	การ เปิดรับหนังสือพิมพ์		.2464	.000**
	การ เปิดรับวิทยุ		.1662	.004*
	การ เปิดรับโทรทัศน์		.1749	.003*
	การสื่อสารระหว่างบุคคล		.0695	.137
	การติดต่อกับสังคมภายนอก		.1625	.005*
การศึกษา	การ เปิดรับหนังสือพิมพ์		.4673	.000**
	การ เปิดรับวิทยุ		.3048	.000**
	การ เปิดรับโทรทัศน์		.3198	.000**
	การสื่อสารระหว่างบุคคล		.0928	.072
	การติดต่อกับสังคมภายนอก		.2756	.000**
รายได้	การ เปิดรับหนังสือพิมพ์		.0873	.085
	การ เปิดรับวิทยุ		.0457	.236
	การ เปิดรับโทรทัศน์		-.0183	.387
	การสื่อสารระหว่างบุคคล		.0765	.134
	การติดต่อกับสังคมภายนอก		.0039	.476
ตำแหน่งในสังคม	การ เปิดรับหนังสือพิมพ์		.0129	.419
	การ เปิดรับวิทยุ		.1715	.003
	การ เปิดรับโทรทัศน์		-.0159	.401
	การสื่อสารระหว่างบุคคล		.3780	.000**
	การติดต่อกับสังคมภายนอก		.0424	.252

* มีระดับนัยสำคัญที่ .05

** มีระดับนัยสำคัญที่ .000

ตารางที่ 14 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนกับอายุ การศึกษา รายได้
ตำแหน่งในสังคม การสื่อสารระหว่างบุคคล และการติดต่อกับสังคมภายนอก

ตัวแปรที่ 1	การ เปิดรับสื่อมวลชน	ระดับนัยสำคัญ
อายุ	-.4554	.000*
เพศ	.2455	.000*
การศึกษา	.5473	.000*
รายได้	.0202	.375
ตำแหน่งในสังคม	-.0779	.110
การสื่อสารระหว่างบุคคล	.2375	.000*
การติดต่อกับสังคมภายนอก	.3072	.000*

*มีระดับนัยสำคัญที่ .000

จากตารางที่ 13, 14 สามารถพิจารณาความสัมพันธ์ได้ดังนี้

อายุ อายุมีความสัมพันธ์กับการ เปิดรับหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่กลับกัน โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน เท่ากับ
-.3108, -.3715, -.3879 ตามลำดับ ที่ระดับ นัยสำคัญ .000 แสดงว่า คนที่มีอายุ
มากมีแนวโน้มที่จะ เปิดรับหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ต่ำ ตรงข้าม คนที่มีอายุน้อย
จะมีแนวโน้มที่จะ เปิดรับหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์สูง นอกจากนี้ยังพบว่า อายุมีความ
สัมพันธ์กับการ เปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่กลับกัน โดยได้ค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน เท่ากับ -.4554 ที่ระดับนัยสำคัญ .000 แสดงว่า
คนที่มีอายุมากมีแนวโน้มที่จะ เปิดรับสื่อมวลชนต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การศึกษา การศึกษามีความสัมพันธ์กับการ เปิดรับหนังสือพิมพ์ วิทยุ และ
โทรทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
แบบเพียร์สันเท่ากับ .4673, .3048 และ .3198 ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญ .000

แสดงว่าคนที่มีการศึกษาสูง จะมีแนวโน้มที่จะเปิดรับหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์สูง นอกจากนี้ยังพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการ เปิดรับสื่อมวลชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในลักษณะสอดคล้องกัน โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ $.5473$ ที่ระดับนัยสำคัญ $.000$ แสดงว่าคนที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะเปิดรับสื่อมวลชนสูง ในทางตรงกันข้ามคนที่มีการศึกษาดำกว่ามีแนวโน้มที่จะเปิดรับสื่อมวลชนต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตำแหน่งในสังคม ตำแหน่งในสังคม มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารระหว่างบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ $.3780$ ที่ระดับนัยสำคัญ $.000$ แสดงว่ามีตำแหน่งในสังคมจะมีแนวโน้มในการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงกว่าคนที่ไม่มีตำแหน่งในสังคม และพบว่า ตำแหน่งในสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับการ เปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ $-.0779$ ที่ระดับนัยสำคัญ $.110$ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

รายได้ รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการ เปิดรับสื่อมวลชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ $.0202$ ที่ระดับนัยสำคัญ $.375$ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์กับการ เปิดรับสื่อมวลชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ $.2375$ ที่ระดับนัยสำคัญ $.000$ แสดงว่าคนที่มีการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงจะมีแนวโน้มที่จะ เปิดรับสื่อมวลชนสูง ในทางข้ามคนที่มีการสื่อสารระหว่างบุคคลต่ำ จะมีแนวโน้มที่จะ เปิดรับสื่อมวลชนต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การติดต่อกับสังคมภายนอก การติดต่อกับสังคมภายนอกมีความสัมพันธ์กับการ เปิดรับสื่อมวลชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน เท่ากับ $.2072$ ที่ระดับนัยสำคัญ $.000$ แสดงว่า คนที่มีการติดต่อกับสังคมภายนอกสูง จะมีแนวโน้มในการ เปิดรับสื่อมวลชนสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพศ เพศมีความสัมพันธ์กับการ เปิดรับสื่อมวลชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ .2455 ที่ระดับนัยสำคัญ .000 แสดงว่าเพศชาย มีการ เปิดรับสื่อมวลชนมากกว่าเพศหญิง

ตอนที่ 3 ความทันสมัย

ความทันสมัยของชาวไทยมุสลิมในอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี จะวัดในเรื่องของความพร้อมในการยอมรับประสบการณ์ใหม่ ตามแนวความคิดของ อเล็ก อินเดลเลส ในที่นี้จะวัดจากการยอมรับในเรื่องงานสาธารณสุข โดยเฉพาะงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เรื่องการมีและใช้ส้วม การรักษาความสะอาด และนำดินน้ำใช้เท่านั้น

จากการสัมภาษณ์กลุ่มชาวไทยมุสลิมที่ได้รับ เลือก เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้พบเกี่ยวกับทัศนคติและการปฏิบัติในเรื่องการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้ (ตั้งรายละเอียดตารางที่ 31-41 ภาคผนวก ก.)

- ทัศนคติของสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคมกภัยไข้เจ็บ พบว่าคนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 61.6 คิดว่าโรคเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ร้อยละ 25.8 คิดว่าโรคเกิดจากไม่รักษาความสะอาด ร้อยละ 3.2 คิดว่าเกิดจากภูตผีปีศาจ และร้อยละ 8.4 คิดว่าเกิดจากพระเจ้าเป็นผู้บันดาล

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการปรับปรุงสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ว่าสามารถป้องกันโรคมกภัยไข้เจ็บได้หรือไม่ คนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.8) มีความเห็นด้วย และร้อยละ 7.2 ไม่เห็นด้วย

- การไปรับการรักษาพยาบาลที่สถานบริการสาธารณสุขใน เมื่อเวลาเจ็บป่วย ปรากฏว่ามีผู้ที่เคยไปรับการรักษาพยาบาลถึงร้อยละ 88.0 และไม่เคยไปรับการรักษาเลยเพียงร้อยละ 12.0

- ทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องส้วม ปรากฏว่าคนส่วนใหญ่ร้อยละ 93.2 มีความเห็นว่าการถ่ายอุจจาระในส้วม เป็นสิ่งที่ดี เพราะป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค และส้วมมีความจำเป็นสำหรับครอบครัว แต่พบว่าคนส่วนใหญ่ร้อยละ 77.2 ไม่มีส้วมใช้ โดยให้เหตุผลว่าไม่มีเงินการสร้างส้วม เป็นส่วนใหญ่ และพบว่ามีบางคนบอกว่า การถ่ายอุจจาระในส้วมนั้น เป็นบาปเพียงร้อยละ 6.8 เท่านั้น

- การกำจัดขยะมูลฝอย คนส่วนใหญ่ร้อยละ 75.6 มีความเห็นว่า ขยะมูลฝอยเป็นแหล่งนำเชื้อโรคมารู้นคน แต่คนส่วนใหญ่ร้อยละ 63.6 กลับมีความเห็นว่าขยะมูลฝอยตามบริเวณบ้านไม่จำเป็นต้องกำจัดเพราะต่อไปก็จะกลายเป็นดินไปเอง

ตารางที่ 15 ค่าความสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความทันสมัยกับอายุ เพศ การศึกษา รายได้ ตำแหน่งในสังคม การสื่อสารส่วนบุคคล การเปิดรับหนังสือพิมพ์ การเปิดรับวิทยุ การเปิดรับโทรทัศน์ และการเปิดรับสื่อมวลชน

ตัวแปรที่ 1	ความทันสมัย	ระดับนัยสำคัญ
อายุ	-.2233	.000**
เพศ	.1766	.003*
การศึกษา	.1970	.001*
รายได้	.1934	.014*
ตำแหน่งในสังคม	.0322	.306
การสื่อสารระหว่างบุคคล	.0306	.305
การติดต่อกับสังคมภายนอก	.1183	.031*
การเปิดรับหนังสือพิมพ์	.1966	.001*
การเปิดรับวิทยุ	.12390	.000**
การเปิดรับโทรทัศน์	.2593	.000**
การเปิดรับสื่อมวลชน	.2966	.000**

* มีระดับนัยสำคัญ .05

** มีระดับนัยสำคัญ .000

จากตารางที่ 15 เป็นค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามระดับนัยสำคัญกับปัจจัยต่างๆ
ซึ่งพิจารณาได้ดังนี้

อายุ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่
กลับกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ $-.2237$ ที่ระดับนัย
สำคัญ $.000$ แสดงว่าคนที่มียุขมากจะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยต่ำ
โดยทางตรงกันข้าม คนที่มีอายุน้อยจะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยสูง
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

เพศ พบว่ามีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้
ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ $.1766$ ที่ระดับนัยสำคัญ $.003$ แสดง
ว่าเพศชายมีความทันสมัยมากกว่าเพศหญิง

การศึกษา พบว่าการศึกษามีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ
 $.1970$ ที่ระดับนัยสำคัญ $.001$ แสดงว่าคนที่มีการศึกษาสูง จะ
มีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยในระดับสูง ในทางตรงกันข้าม คนที่
มีระดับการศึกษาค่ำ จะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยในระดับต่ำ
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

รายได้ พบว่ารายได้อาจมีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทาง
สถิติโดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ $.1394$ ที่ระดับนัยสำคัญ
 $.014$ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ตำแหน่งในสังคม พบว่าตำแหน่งในสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่าง
มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
เท่ากับ $.0322$ ซึ่งมีระดับนัยสำคัญ $.306$ ซึ่งไม่เป็นไปตาม
สมมติฐาน

การติดต่อกับสังคมภายนอก พบว่าการติดต่อกับสังคมภายนอก มีความสัมพันธ์กับ
ความทันสมัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะ

ที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ .1183 ที่ระดับนัยสำคัญ .031 แสดงว่าคนที่มีการติดต่อกับสังคมภายนอกจะมีความทันสมัยสูง ในทางกลับกัน คนที่มีการติดต่อกับสังคมภายนอกน้อย จะมีความทันสมัยต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

การเปิดรับหนังสือพิมพ์ พบว่าการเปิดรับหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ .1966 ที่ระดับนัยสำคัญ .001 แสดงว่าคนที่มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์สูง จะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยสูงเช่นกัน ในทางตรงกันข้าม คนที่มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์ต่ำ จะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยต่ำ

การเปิดรับวิทยุ พบว่าการเปิดรับวิทยุมีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ .2390 ที่ระดับนัยสำคัญ .000 แสดงว่าคนที่มีการเปิดรับวิทยุสูง จะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยสูงเช่นกัน ในทางตรงกันข้ามคนที่มีการเปิดรับวิทยุต่ำ จะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยต่ำ

การเปิดรับโทรทัศน์ พบว่าการเปิดรับโทรทัศน์มีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ .2593 ที่ระดับนัยสำคัญ .000 แสดงว่าคนที่มีการเปิดรับโทรทัศน์สูง จะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยสูง ในทางตรงกันข้าม คนที่มีการเปิดรับโทรทัศน์ต่ำ จะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยต่ำ

การเปิดรับสื่อมวลชน พบว่าการเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ .2966 ที่ระดับนัยสำคัญ .000 แสดงว่ามีคนที่มี

การเปิดรับสื่อมวลชนสูง จะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัย สูงด้วย ในทางตรงกันข้าม คนที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนต่ำ จะมีแนวโน้มในเรื่องความทันสมัยต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ความเชื่อในศาสนา

ความเชื่อในศาสนาของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี เป็นความเชื่อมั่นเกี่ยวกับหลักศาสนาและหลักคำสอน ซึ่งทำการวัดทั้งในด้านหลักศรัทธาและหลักการปฏิบัติ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่า (ดังรายละเอียดตารางที่ 42-53 ภาคผนวก ก.)

4.1 หลักปฏิบัติ

- การละหมาดวันละ 5 เวลา ปรากฏว่าคนส่วนใหญ่ร้อยละ 67.2 ทำการละหมาดครบทั้ง 5 เวลา บางละหมาดไม่ครบประมาณร้อยละ 32.0 ไม่ครบร้อยละ 0.8 นอกจากนี้ ยังพบว่าสาเหตุที่ละหมาดไม่ครบส่วนใหญ่ร้อยละ 40 จะนอนตื่นสาย สาเหตุจากป่วยร้อยละ 27.5
- การถือศีลอดในเดือนรอมฎอล ปรากฏว่าคนส่วนใหญ่ร้อยละ 74.4 จะถือศีลอดจนครบเดือน ถือศีลไม่ครบเพียงร้อยละ 24.4 และไม่ถือเลยเพียงร้อยละ 1.2 ส่วนสาเหตุที่ถือศีลอดส่วนใหญ่ร้อยละ 50.8 เนื่องจากการเจ็บป่วยและเดินทาง ไกลร้อยละ 18.0
- การทำบุญ พบว่าคนส่วนใหญ่ร้อยละ 96.8 ตอบว่าเคยทำบุญในรอบปีที่ผ่านมา เนื่องมาจากงานเมอลิก ถึงร้อยละ 32.2 สร้างสุเหร่าและมีฮัจญ์ประมาณร้อยละ 39.1 และวัตถุประสงค์ของการทำบุญส่วนใหญ่ร้อยละ 43 มีจุดประสงค์เพื่อความสุขในโลกหน้า รองลงมาคือเพื่อหาความสุขในโลกนี้และโลกหน้า ประมาณร้อยละ 38.8
- การฟังการสอนศาสนา ในรอบเดือนที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ร้อยละ 96.0 เคยฟังการสอนศาสนา และประมาณร้อยละ 4.0 ไม่เคยฟัง

- ชาวไทยมุสลิม ร้อยละ 97.2 เชื่อว่า การตายคือการเปลี่ยนสภาพชีวิตจากการประกอบกรรมในโลกนี้ไปอยู่ในสภาพการรับผลกรรมในปรภพ เบื้องพระพักตร์ของพระอัลลอฮ์ อีกประมาณร้อยละ 2.8 ที่เชื่อบ้างไม่เชื่อบ้าง
- ชาวไทยมุสลิมร้อยละ 9.8 เชื่อว่าในโลกหน้าจะมีวันแห่งการพิจารณาผลการกระทำ (ความดีชั่ว) ของมนุษย์ทุกคน

4.2.5 ศรัทธาในการปฏิบัติตามคำสอน พบว่า

- ชาวไทยมุสลิมร้อยละ 9.64 เชื่อว่า การละหมาดร่วมกันเป็นหมู่ดีกว่าการละหมาดคนเดียวหลายเท่า ส่วนอีกประมาณร้อยละ 3.6 ตอบว่าเชื่อบ้าง
- ชาวไทยมุสลิมร้อยละ 88.0 เชื่อว่าการถือศีลอดช่วยขัดเกลาจิตใจบุคคลให้เป็นคนดี มีคุณธรรมสูงได้ อีกประมาณร้อยละ 10 ตอบว่าเชื่อบ้าง และอีกร้อยละ 2 ตอบว่าไม่เชื่อเลย
- ชาวไทยมุสลิมร้อยละ 60 เชื่อว่าการบำเพ็ญฮัจญ์มีผลทำให้ได้บุญขึ้นสวรรค์ได้ ประมาณร้อยละ 24 ตอบว่าเชื่อบ้าง และอีกร้อยละ 14 ตอบว่าไม่เชื่อเลย
- ชาวไทยมุสลิมร้อยละ 90.4 เชื่อว่าการสมรสกับคนนอกศาสนาที่ยังไม่ได้เปลี่ยนศาสนาอิสลาม ถือว่าเป็นการกระทำผิดอย่างรุนแรงต่อพระอัลลอฮ์ อีกประมาณร้อยละ 8 ตอบว่าเชื่อบ้างและอีกร้อยละ 1.6 ตอบว่าไม่เชื่อเลย

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความเชื่อทางศาสนากับอายุ เพศ การศึกษา รายได้ ตำแหน่งในสังคม การสื่อสารระหว่างบุคคล การติดต่อกับสังคมภายนอก การเปิดรับสื่อมวลชน

ตัวแปรที่ 1	ความเชื่อทางศาสนา	ระดับนัยสำคัญ
อายุ	.2617	.000 **
เพศ	-.1289	.021 *
การศึกษา	-.0858	.088
รายได้	-.2150	.000 **
ตำแหน่งในสังคม	-.1202	.029 *
การสื่อสารระหว่างบุคคล	-.1245	.025 *
การติดต่อกับสังคมภายนอก	.0135	.416
การเปิดรับสื่อมวลชน	-.1166	.033 *
ความทันสมัย	-.0676	.144

* มีระดับนัยสำคัญ .05

** มีระดับนัยสำคัญ .000

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางศาสนา ความทันสมัย พฤติกรรมการสื่อสาร และปัจจัยทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางที่ 16 พบว่า

อายุ อายุมีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ .2617 ที่ระดับนัยสำคัญ .000 แสดงว่าคนที่มีอายุมากจะมีแนวโน้มที่มีความเชื่อทางศาสนาอย่างเคร่งครัด ในทางตรงกันข้าม คนที่มีอายุน้อยจะมีแนวโน้มที่มีความเชื่อทางศาสนาลดลง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

เพศ เพศมีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่กลับกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ -.1289 ที่ระดับนัยสำคัญ .021 แสดงว่าเพศหญิงมีความเคร่งครัดศาสนามากกว่าเพศชาย

การศึกษา พบว่าการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่กลับกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ -.0858 ที่ระดับนัยสำคัญ .088 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

รายได้ พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ -.2150 ที่ระดับนัยสำคัญ .000 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ตำแหน่งในสังคม พบว่าตำแหน่งในสังคมมีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ -.1202 ที่ระดับนัยสำคัญ .021 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

การสื่อสารระหว่างบุคคล พบว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ -.1245 ที่ระดับนัยสำคัญ .025 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน และในการสื่อสารระหว่างบุคคลแต่ละประเภทพบว่า การติดต่อกับเกษตรกรตำบลมีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาในทางกลับกัน โดยมีค่าสหสัมพันธ์เป็น -.2256 ที่ระดับนัยสำคัญ .000 แสดงว่าบุคคลที่มีความเชื่อทางศาสนาอย่างเคร่งครัด จะมีแนวโน้มติดต่อกับเกษตรกรตำบลน้อย และยัง

พบว่า การพูดคุยกับผู้นำศาสนามีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาในลักษณะที่สอดคล้องกัน โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ .1419 ที่ระดับนัยสำคัญ .012 กล่าวคือ บุคคลที่มีความเชื่อทางด้านศาสนาอย่างเคร่งครัด จะมีการติดต่อพูดคุยกับผู้นำทางศาสนา

การติดต่อกับสังคมภายนอก พบว่า การติดต่อกับสังคมภายนอกไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ .0135 ที่ระดับนัยสำคัญ .419 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

การเปิดรับสื่อมวลชน พบว่า การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อทางศาสนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทางกลับกัน โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.1166 ที่ระดับนัยสำคัญ .033 แสดงว่าคนที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนสูง มักจะมีแนวโน้มในความเชื่อทางศาสนาต่ำ ในทางตรงกันข้าม คนที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนต่ำ มักจะมีแนวโน้มในความเชื่อทางศาสนาสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ความทันสมัย พบว่าความทันสมัยไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความเชื่อทางศาสนา โดยได้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ -.0676 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .144 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพยากรณ์ความทันสมัยและความเชื่อทางศาสนาของชาวไทยมุสลิมจังหวัด

ปัตตานี

ตารางที่ 17 ค่าความสำคัญของการพยากรณ์ความทันสมัยของชาวไทยมุสลิมในจังหวัด

ปัตตานี

ตัวแปรอิสระ	Standardized Beta
การเปิดรับสื่อมวลชน	.2579**
รายได้	.1328*
เพศ	.1079
อายุ	-.1478*
ตำแหน่งในสังคม	.0352
การสื่อสารระหว่างบุคคล	.0745
การศึกษา	.0317
การติดต่อกับสังคมภายนอก	.0226

**p .01 p* .05 $R^2 = 14.04$ F = 3.538

จากตารางปรากฏว่า เมื่อใช้ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง คือ เพศ อายุ รายได้ ตำแหน่งในสังคม การศึกษา การสื่อสารระหว่างบุคคล และการติดต่อกับสังคมภายนอก อธิบายความทันสมัยทั้งหมดเป็นร้อยละ 14.04 ($R^2 = 14.04$) โดยมีค่า F = 3.538 และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การเปิดรับสื่อมวลชนสามารถอธิบายความทันสมัยได้สูงสุด รองลงมาคือรายได้

ตารางที่ 18 ค่าความสำคัญของการพยากรณ์ความเชื่อทางศาสนาของชาวไทยมุสลิมใน
จังหวัดปัตตานี

ตัวแปรอิสระ	Standardized Beta
อายุ	.3036
การ เปิดรับโทรทัศน์	-.1949
รายได้	.1448
เพศ	-.1217
การ เปิดรับวิทยุ	.1324
การศึกษา	.0989
การติดต่อกับสังคมภายนอก	.0407
การสื่อสารระหว่างบุคคล	.0150
ตำแหน่งในสังคม	.0117

$$**p < .01 \quad p* < .05 \quad R^2 = .4287 \quad F = 4.8721$$

จากตารางปรากฏว่า เมื่อใช้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องคือ เพศ อายุ รายได้ ตำแหน่ง
ในสังคม การศึกษา การสื่อสารระหว่างบุคคล และการติดต่อกับสังคมภายนอกอธิบาย
ความเชื่อทางศาสนาทั้งหมดเป็นร้อยละ 18.38 ($R^2 = 18.38$) โดยมีค่า $F = 4.8721$
และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .000 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อายุ สามารถอธิบายความเชื่อ
ทางศาสนาได้สูงสุด รองลงมาคือ การเปิดรับโทรทัศน์